

De Riepe

Het straatmagazine van Noord-Nederland

Thema

Veerkracht

Blijf hoopvol!

VERDER IN DIT NUMMER

- Veerkracht na een leven vol tegenslagen
- Derde dak- en thuislozenproject CSG Augustinus

KEURMERK
straat
krant

PRIJS €2,10
waarvan €0,90
voor de verkoper

alleen kopen van
verkoper met badge

Overeind krabbelen

Veerkracht is het thema van dit nummer, maar wat is dat? Een duikelaartje die een klap in zijn nek krijgt komt steeds weer overeind. Vaak is dat met mensen ook zo. Kijk naar veel dak- en thuislozen, die naar allerlei tegenslagen in het leven toch weer in staat zijn om overeind te krabbelen. Die uithuilen en opnieuw beginnen. Knap. In deze Riepe veel voorbeelden van de veerkracht van mensen. Iemand die armoede heeft gekend en die ervaring omzet in een boek, jongeren op het verkeerde pad, die zichzelf met behulp van het Kansfonds bij de lurven pakken en van richting veranderen. Dat is veerkracht.

Al zo lang als De Riepe bestaat vormen rubrieken een essentieel onderdeel van het magazine. Over van alles. Muziek, Film, Literatuur, menselijke mogelijkheden en onmogelijkheden. Een van deze rubrieken is Recht en krom, waarin een aantal advocaten op zoek gaat naar de rekbaarheid van het recht. Want recht volgens de wet en gevoel van rechtvaardigheid liggen soms mijlenver uit elkaar. Wilma Bouma, een van de schrijvers van deze rubriek heeft een advocatenkantoor in Steenwijk en heeft in haar rubriek blij gegeven van advocatuur met een hart. Naast de toepassing van de wet kijkt zij ook naar de consequenties voor het leven van de client. Vanuit liefde voor de medemens. Helaas stopt zij met haar rubriek. Deze maand haar laatste. Een aderslating voor ons inzicht in het vooral niet functioneren van onze rechtstaat. Waarschijnlijk zal De Riepe genoeg veerkracht hebben om dit verlies op te vangen en vanaf deze plek willen wij haar bedanken voor haar bijdragen.

Arnold de Meijer

DE RIEPE

Het straatmagazine van Noord-Nederland

De Riepe, Gronings voor stoep, is het straatmagazine van Noord-Nederland. De Riepe verschijnt eens per maand. Het blad is een initiatief van stichting WerkPro. Mensen die om uiteenlopende redenen dak- en thuisloos zijn, verkopen het magazine. Onder deze verkopers vallen ook mensen uit andere landen, mensen die in Nederland en in hun land van herkomst weinig tot geen perspectief hebben. Alle verkopers dragen als legitimatiebewijs een registratiepasje. U betaalt voor het magazine €2,10. Daarvan is €0,90 voor de verkoper, de rest gaat terug naar het project. De Riepe is geen commercieel magazine; naast inkomsten uit verkoop worden middelen verworven uit sponsoring, subsidiëring, fondsen en advertenties. Eventuele meeropbrengsten zullen worden aangewend in het circuit van dak- en thuislozen.

Donateur worden?

Bel of mail naar het distributieadres voor meer informatie.

- Heeft u klachten over een verkoper? Noteer het pasnummer en bel naar het distributieadres.
- Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder toestemming vooraf van de redactie.

COLOFON

PROJECTBEGELEIDING WERKPRO

Antonie Grootenhuis

PROJECTBEGELEIDING STUDIO SPINLINK

Dominique Krauts

HOOFDREDACTIE

Dominique Krauts

EINDREDACTIE

Sofie Risamena

REDACTIE

Wietske Aupers
Rudy Vane
Robby Bakker
Annelies Romers
Rutger Wiechers
Tim Drenth
Liz Dijk
Eva Verhey

Arnold de Meijer
Anna de Ruiter
Maarten Vermeulen
Jim Smit
Nadien Janssen
Teun Boulogne
Hannie Poletiek

VORMGEVING

Dionne Hagedoorn

FOTOGRAFIE

Marinus Hillenga
Suzanne Posthumus
Frits Blom
Remco Meijer

Kevin Bekkering
Jaap ten Hoove
Wim Mijlof
Bachir Benchagra

VASTE COLUMNISTEN

Gerard Lohuis
Wilma Bouma
Eddy Sikma
Lydia Tuijnman
Marieke Werkman
Niek Heidanus

Jaap Krol
Natalja Oosterbaan
Saffira Rijkee
Gerlinde Spaan
Dick Bijmolt

FOTOGRAFIE COVER

Frits Blom

STRIP

Robby Bakker

PUZZEL

Luuk Kobes

ILLUSTRATIES

Robby Bakker
Dionne Hagedoorn
Iris Sloop

DRUK

Van Liere Media, Emmen

MET DANK AAN

Leger des Heils voor het ter beschikking stellen van de distributiefaciliteiten, subsidiënten, donateurs en anderen die een bijdrage leveren aan de financiering van dit magazine. En niet te vergeten: de vele vrijwilligers en stagiaires zonder wie dit project niet draaiende kan worden gehouden.

SPECIALE DANK

Gaat uit naar alle verkopers, schrijvers en dichters uit de groep van dak- en thuislozen.

BEGELEIDING VERKOPERS

Eddy Posthumus

Jeffrey Visser

De Riepe is een uitgave van WerkPro.

REDACTIEADRES DE RIEPE

Protonstraat 6
9743 AL Groningen
06-1147 8111
redactiederiepe@werkpro.nl

DISTRIBUTIEADRES DE RIEPE

WerkPro Groningen
Eemskanaal NZ 32a
9713 AB Groningen
Tel: 050-5791818 (09:00 - 13:00 uur)
e-mail: riepe@werkpro.nl
website: www.deriepe.nl
bankrek: NL38INGB0685757617
t.n.v. straatmagazine De Riepe

WerkPro Leeuwarden
Tel: 088 066 31 80
e-mail: riepe@werkpro.nl

ISSN

2405-769X

WerkPro

Spin
Link

INHOUDSOPGAVE

VEERKRACHT NA EEN LEVEN VOL TEGENSLAGEN

4

Het is goed voor mij om er continu over te blijven praten.' Riepe-verkoper Willem Stuivenberg heeft een ellendige jeugd gehad, en een zwaar leven. Hij hoopt dat er mensen zijn die zich in zijn verhaal herkennen en daar steun aan hebben.

10

QUID PRO QUO

Afgelopen november had de, van origine Friese, documentairemaker Igor de Boer de vertoning van zijn documentaire Quid Pro Quo. In deze documentaire volgde hij straatfotograaf Joram Krol, bekend van zijn unieke straatfotografie die zich voor een groot deel richt op het fotograferen van dak- en thuislozen in de stad Groningen.

16

ALS JE ZE KENT

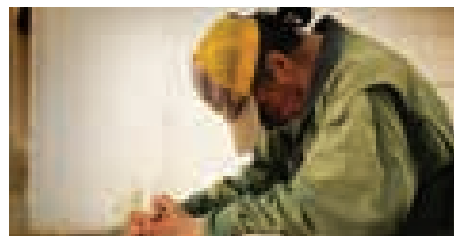
Voor De Riepe was Fieke in 2014 een bekende. Ze schreef columns voor Recht en krom, geïnspireerd op verhalen uit de rechtbank. Haar liefde voor de streektaal kan ze hier uitdragen en bij anderen aanwakkeren. Ze heeft een nieuwe roman geschreven Als je ze kent. In al haar werk staat sociale bewogenheid centraal.

20

DERDE DAK- EN THUISLOZENPROJECT CSG AUGUSTINUS

De wereld van dak- en thuislozen staat voor velen van ons ver van ons af. Zo ook voor de leerlingen van havo 4 van de Christelijke Scholengemeenschap Augustinus.

Marieke Werkman

6

Jaap Krol

19

Gekkenwerk

7

Businessclub

22

Oet Kloosterholt

8

Strip

23

Koken met een missie

9

Kruiswoordcrypto

23

Werk in uitvoering

13

Horoscoop

24

Kunst op straat

14

Straatklinkers

25

Stop de tijd

15

Opvanginstellingen

27

Recht en krom

18

De Andere Kant

28

VEERKRACHT NA EEN LEVEN VOL TEGENSLAGEN

Door **Wietske Aupers** Fotografie **Frits Blom**

‘Het is goed voor mij om er continu over te blijven praten.’ Riepe-verkoper Willem Stuivenberg heeft een ellendige jeugd gehad, en een zwaar leven. Hij hoopt dat er mensen zijn die zich in zijn verhaal herkennen en daar steun aan hebben. En dat anderen hem beter gaan begrijpen, want hij kan boos zijn, en vroeger sloeg hij er ook wel op los. Dat heeft ermee te maken dat hij van huis uit weinig anders zag.

‘Ik heb geen leven mogen genieten dat ik anderen zou toewensen. Ik mocht van mijn ouders niet naar school, moest op mijn zevende al werken, oude kranten en metaal ophalen. Ik at bedorven voedsel en werd opgesloten in mijn kamer. Regelmatig had ik zo’n honger dat ik het eten van de hond opat en sinaasappelschillen. Iemand van de kinderbescherming heeft wel geprobeerd om bij ons binnen te komen, maar die kwam niet verder dan de drempel. Mijn vader mishandelde en vernederde mij. Hij sloeg mij met een klauwhamer.’

Leren rekenen en schrijven

‘Ik ben meerdere keren van huis weggelopen en tot mijn dertiende altijd door oom agent teruggebracht. Toen ben ik het huis uitgegaan om er nooit meer terug te keren.’ Voor zijn eigen veiligheid werd Willem door de politie ondergebracht in een inrichting voor jongeren die ernstige vergrijpen hadden gepleegd. ‘Ik zelf had toen nog niets op mijn kerfstok. Toen ik binnenkwam moest ik mijn naam schrijven. Dat was een probleem, want dat kon ik niet. Ik kon ook niet rekenen, niet eens klokkijken. In die instelling hebben ze mij dat allemaal geleerd.’ ‘Toen ik 17 was ging ik naar een open internaat. Daar heb ik anderhalf jaar mogen genieten van mijn vrijheid. Ik had daar een vriendinnetje. Dat vonden ze bij het internaat niet zo leuk. Er werden regels opgesteld, maar daarmee nam ik het niet zo nauw. Toen ben ik weggebracht naar een soort huis van bewaring. Van daaruit ging ik naar een instelling waar ze aan mijn gedrag gingen werken. Mijn verkering was inmiddels uit, maar ik had wel weer contact met dat meisje. Op een dag kwam de leiding naar mij toe en vertelde dat ze was overleden aan een hartstilstand. Mijn wereld stortte in. Ik heb zelfs een moment gehad dat ik zelfmoord wilde plegen. Dat heb ik nog soms.’

Alcohol en schulden

‘Niets boeide me meer, ik ging aan de drugs, werd een kroegtijger, een feestbeest. Ik werkte keihard: sjouwen, productiewerk. Het verdiende goed, en ik had daarnaast een uitkering. Dat mocht eigenlijk niet, maar ik deed het toch en werd daarvoor gestraft. En toen, door nog meer verkeerd gedrag en schulden werd ik mijn kamer uitgezet. Ik was dakloos. Ik zat toen in Deventer. Daar raakte ik betrokken bij iets waarbij ik niet betrokken wilde raken.’ Willem werd bedreigd en vluchtte op de fiets de stad uit. Hij zat een tijdje in de nachtopvang in Enschede, maar kreeg weer ruzie met het UWV en moest vertrekken. Hij ging bij de kermis werken. Zwaar werk, maar hij werd goed betaald en mocht

in een van de caravans slapen. Maar hij kreeg mot met het personeel en werd ontslagen. De kermis was op dat moment in Groningen, dus Willem bleef in de stad. ‘Ik kon bij iemand op kamers wonen en ook dat ging niet goed. Ik was weer dakloos. Ik zwierf vierenhalf jaar door Groningen. Toen kreeg ik hulp en een woning.’ Na zesenhalf jaar liep ook dat mis, door schulden en omdat Willem overlast veroorzaakte. ‘Ik was weer een jaar dakloos. Daarna heb ik vierenhalf jaar weer een woning gehad. Toen is mijn huis door inbrekers leeggeroofd en gesloopt. Ik kreeg er de schuld van en stond weer op straat.’

De goede kant op

‘Via een hulpverlener kwam ik terecht bij De Riepe.’ Vanaf toen ging het beter met Willem. ‘De Riepe geeft mij veerkracht. Ik voel me nuttig en ben onder de mensen. Ik verdien nu op een eerlijke manier mijn geld. Ik krijg sinds vierenhalf jaar ook hulp van Wender. Ik heb bij hen een kamertje en ze helpen mij mijn eigen leven weer op te bouwen.’ Met steun van hen is hij ook gestopt met de alcohol. ‘Warner, mijn begeleider bij Wender zei me: “Je kunt ermee doorgaan, maar dan worden de problemen groter”. Ik zag in dat hij gelijk had.’

Steun van anderen

‘Ik wil heel graag weer een eigen woning. Ik vind dat ik eraan toe ben, maar door mijn verleden sta ik bij de woningbouwverenigingen slecht aangeschreven en er zijn wachtlijsten. Dat vind ik moeilijk om mee om te gaan, want ik word nog steeds snel boos als iets tegenzit. Maar ik praat nu met mensen en sla er niet meer op los. Het helpt dat ik bij Wender zit. Zij kunnen aantonen dat ik veranderd ben, ze kunnen zeggen: “Hij drinkt niet meer en heeft gewerkt aan zijn vaardigheden”. Als ik het alleen had moeten doen, had ik het allang opgegeven. Ik heb nu mensen achter me staan die in mij geloven. Dat helpt, ook tegen de suïcidale gedachten. ‘Ik ben van plan zo lang mogelijk De Riepe te blijven verkopen. Ik zie mezelf niet meer een echte baan hebben. Daar kom ik niet meer tussen. Mijn droom voor de toekomst is een wederhelft vinden en een leuk huisje. Dat laatste gaat misschien lukken, maar een wederhelft? Hij haalt zijn schouders op. ‘Ik verlang er wel naar: je verhaal kwijt kunnen een stevige schouder.’ ♦

**Ik at bedorven voedsel
en werd opgesloten in
mijn kamer**

MARIEKE WERKMAN

Illustratie **Robby Bakker**

Met vriendinnen sprak ik over grensoverschrijdend gedrag. We konden zo tientallen voorbeelden geven uit ons eigen leven. Een vriendin zei: 'Tijdens het uitgaan werd ik in mijn billen geknepen als ik naar de wc liep. Het was niet te achterhalen wie het deed en je liep door. Het gebeurde gewoonweg.'

Vanaf mijn zestiende werd ik op straat ineens nageroepen en nagefloten wat ik ongemakkelijk vond. Onwennig ook, want aandacht van jongens ging daarvoor uit naar mijn vriendinnen. Meestal werd er geroepen: "Hé lekker ding". Het was een vreemde gewaarwording want een aantal jaren daarvoor werd ik nog gepest vanwege mijn uiterlijk. In de eerste klas van de middelbare school had ik kort haar en was echt nog een kind. Het pestgedrag stopte nadat ik er ad rem op reageerde en grappen maakte in de klas. s 'Avonds laat fietste ik als puber weleens alleen door de landerijen. Ik fietste wijdbeens zodat ik op een jongen leek. Dat voelde veiliger. Tijdens het uitgaan kleepte ik me nooit te bloot want dit zou nog meer aandacht op kunnen leveren. In mijn studententijd in Groningen fietste ik eens op klaarlichte dag door een zijstraat van de hoerenbuurt. Een man rende op me af en riep: "Wil je met me neuken?", ik schrok me dood en schreeuwde: 'Nee, rot op man!' Gehaast fietste ik ervandoor. Of de keer dat ik door een groep jongens 's avonds werd na gesist. Ik zei hierop: 'Mijn band is niet lek hoor.' Ze keken me verbouwereerd na.

Grensoverschrijdend gedrag is moeilijk te herkennen voor mensen die als kind te maken hebben gehad met misbruik of mishandeling. De grenzen zijn hierdoor vervaagd. Of eigenlijk weet de persoon in kwestie niet eens dat je een eigen grens mag aangeven.

En waar die precies ligt. Het aanpassingsvermogen aan de ander kan hierdoor te groot zijn. De man die in eerste instantie charmant overkomt kan een wolf in schaapskleren zijn. Je kunt je geveid voelen als zo'n persoon aandacht aan je geeft. Hij overlaadt je bijvoorbeeld met bloemen en zalvende woorden. De romantische types kunnen hier gevoelig voor zijn. Wees oplettend als je een duidelijke grens of wens aangeeft. Vooral op het gebied van intimiteit en je emotionele welzijn. Hoe wordt hierop gereageerd? Als hij telkens lachend aangeeft dat je zo moeilijk doet, mogen je alarmbellen afgaan. De man die alleen zijn eigen verlangens najaagt kun je beter in zijn sop laten gaarkoken.

Rectificatie

In de maart-editie met als thema Tegenstellingen, is bij de opmaak abusievelijk een alinea niet meegenomen. We willen u deze niet onthouden en publiceren hierbij de volledige versie - red.

GEK KEN WERK

Verrast

Door **Gerard Lohuis** Illustratie **Dionne Hagedoorn**

Ik ben in mijn leven als hulpverlener regelmatig voor verrassingen komen te staan. Soms onaangenaam en soms leidend tot blijdschap wanneer iemand onverwachts opknapte. Maar al die onverwachte gebeurtenissen zorgen ervoor dat geen enkel gesprek op routine gevoerd kan worden.

Zo wist ik dat Paul in mijn tas had gesnuffeld toen ik koffie voor hem haalde. Die oogopslag van hem, toen ik mijn kamer weer binnenkwam, zal ik nooit vergeten. En zijn reactie al helemaal niet toen ik hem aansprak en vroeg wat hij bij mijn tas had gedaan. Zonder dat ik er verder op aan behoefde te dringen, haalde hij zijn eigen medicijnen, die ik voor hem bewaarde, onder zijn shirt vandaan. Hij heeft erna nooit meer iets uitgehaald, mogelijk uit angst voor een helderziende blik, waar ik niet over beschik.

Bij An werd ik blij verrast door mijn eigen onvermogen. Ze kwam vanwege een depressie wat zich bij haar uitte in totaal gebrek aan energie en het feit dat ze al enkele weken nauwelijks had gegeten. Op zoek naar de mogelijke achterliggende oorzaak, besprak ik met haar het verloop van haar somberheid en haar voorgeschiedenis. Ze vertelde dat ze in haar jeugd de nodige turbulentie had ondervonden omdat haar moeder in de prostitutie had gewerkt en dat ze haar vader nooit had gezien. Toen ze vertelde dat ze tijdens een heftig winterochtend als kind bij een open raam had gelegen, waarna drie vingerkootjes waren afgevroren, dacht ik het wel te begrijpen. Verrassend genoeg keek An me op dat moment aan en wist wat ik dacht. "Weet je Gerard,

dankzij mijn moeder ben ik zo sterk geworden want zij moest in haar eentje drie kinderen groot brengen en daarnaast op de meest onregelmatige tijden werken". Het ontroerde me dat ze zo liefdevol kon spreken over een moeder die haar niet alles had kunnen meegeven wat ze nodig had om zich tot een zelfstandige vrouw te ontwikkelen. In de gesprekken erna knapte ze op en ze vond dat het kwam doordat ze er met mij over kon spreken. Ik heb zelden zo'n zachtaardige en kwetsbare vrouw gesproken die uit haar ellende weer kon bloeien, alsof de ellende nodig was om haar weer te laten beseffen wat haar moeder had gezegd: "Je mag best even verdrietig zijn maar geef nooit op".

In de gesprekken die ik met An mocht voeren, refereerde ze vaak aan Ede Staal "die zo mooi de duisternis weet om te zetten in iets waardoor ik er weer sterker uitkom". De tranen biggelden over haar wangen en naderhand kwam als vanzelf de tedere glimlach weer tevoorschijn. Alsof ze wist dat ze haar moeder hierdoor niet verloochende. Ik heb me vaak afgevraagd waar ze de kracht vandaan haalde.

Na ons laatste gesprek zei ze dat een mens niet veel nodig heeft om het goed te hebben. Ze weet nog hoe haar oma haar soms een guldentje had toegestopt wanneer het thuis weer eens helemaal mis was. "Als je de guldentjes kunt zien, weet je dat het goed gaat komen. Zeg dat maar tegen jouw volgende cliënt".

Gerard Lohuis is sociaal-psychiatrisch verpleegkundige bij BuurtzorgT

OET KLOOSTERHOLT

Door **Dick Bijmolt**

RUBBERTEGELS

Tegenwoordig liggen er rubberen tegels onder schommels om de jonkies te beschermen als ze vallen. In mijn tijd had je dat niet. Ik woonde in een straat waarachter volkstuintjes lagen, daar was ik vaak.

Op een keer stond er opeens een vijftal jongens om me heen. Slobbertjes werden de kinderen genoemd van de drekstoupe, aan de andere kant van de volkstuintjes. De naam van die plek verwees naar het depot waar ooit de stronttonnen geleegd werden in de tijd van voor het watercloset. Geen fijne buurt dus, en deze jongens waren ook niet leuk. Ze zochten ruzie. Een gesprek werd vaak door hen begonnen met: "Laatst heb jij mij uitgescholden he?". Wat onzin was, maar blijkbaar moesten ze een reden hebben om ruzie te kunnen maken. In deze geest spraken ze nu ook tegen mij. Met tegenwoordigheid van geest greep ik een dikke bonenstok die er lag en hield al zwaaiend het stel op afstand. Opeens hoorde ik achter mij een geluid. Me half omdraaiend zag ik een man met zijn spade boven zijn hoofd geheven om mij daarmee het volgende moment te willen pletten. Ik deinsde opzij, de schep petste in de aarde en ik zette het op een lopen. Rennen kon ik als de beste en zo ontsnapte ik. Maar ook aan de andere kant van de straat schuilde gevaar. Daar had je Pietje S. en zijn trawanten. Op

een keer was ik in de rubber loze speeltuin daar, toen Pietje verscheen met zijn volgers. Die namen mij gevangen en vervoerden me naar in aanbouw zijnde woningen. Ze stopten me in het schuurtje in het kolenhok en daarop legden ze allemaal deuren en andere zaken. Daarna gingen ze buiten het schuurtje ouwehoeren. Ik wist de ballast van het hok te gooien klom eruit en keek nu naar het gat waar nog een raam in moest, de deur was versperd. Ze hadden in de gaten dat ik er weer uit was en begonnen nu allerlei troep naar binnen te gooien. Ik reageerde eerst niet, maar pakte een blokje hout van de grond. Het was even rustig en pissig gooide ik het blokje door het raam. Precies op dat moment verscheen er een hoofd met bivakmuts voor de opening. Het blok hout ketste van het hoofd verder naar buiten, het hoofd verdween direct weer. "Oooohhhh, Pietje het bloud!!", klonk het van buiten. De voorzienigheid was met mij. Zonder dat ik het wist had in het blokje een spijker gezeten die zich zo toevallig in het verschijnende hoofd had geboord. De troep droop af en ik kon terug naar huis.

Ach, om die rubberen tegels moet ik wel een beetje lachen.

KOKEN MET EEN MISSIE

Vogelvoer

Door Lydia Tuijnman

Onlangs kwam ik erachter dat het speciale voer voor wilde vogels, in ons geval een kudde uit de kluiten gewassen mussen, in grote lijnen dezelfde ingrediënten bevat als het gemengde graan voor krielkippen. Dat is de helft goedkoper, omdat ze bij er de boerenbond vanuit gaan dat softe natuurliefhebbers zich graag voor de gek laten houden, terwijl je met wakkere kippenhouders de kachel niet hoeft aan te maken.

Zo betrap ik ook mijn supermarkt regelmatig op geldklopperij, zoals het heimelijk verkleinen van de inhoud van verpakkingen terwijl de prijs hetzelfde blijft. 'Verlaagd in prijs' bordjes hangen bij een artikel dat twee keer zo duur is als vorige maand, maar tijdelijk twee cent minder kost. Meedogenloos terugslaan door je inkopen voortaan te doen bij de concurrent blijkt zinloos, omdat die al gauw even gewetenloos blijkt. Vele supermarktketens boekten tijdens de inflatieperiode recordwinsten. Het enige dat erop zit, is de tussenhandel uitschakelen door te kopen bij de boerderijwinkel. Kom je daar een prachtige portie biologische vastkokende aardappels tegen, dan kun je daar het volgende mee doen:

Schil de aardappelen en snij ze met een mandoline of keukenmachine in heel dunne plakjes. Vet een ovenschaal in en leg de aardappelplakjes verticaal en dicht tegen elkaar in de schaal. Overgiet ze royaal met een smakelijk mengsel van olijfolie, zout, tijm, rozemarijn en citroensap en zet de schaal zo'n drie kwartier in de oven op 180 graden. Of tot de aardappelschijfjes goudbruin en zacht krokant zijn. Een mooi, feestelijk én goedkoop bijgerecht.

En de restjes mogen natuurlijk naar de mussen, die zich daar niks te goed voor voelen. Ook de krielkippen halen hun hoornige neusje er niet voor op.

Quid Pro Quo

Tekst **Jim Smit** Fotografie **Ger Bos**

‘Afgelopen november had de, van origine Friese, documentairemaker Igor de Boer de vertoning van zijn documentaire Quid Pro Quo. In deze documentaire volgde hij straatfotograaf Joram Krol, bekend van zijn unieke straatfotografie die zich voor een groot deel richt op het fotograferen van dak- en thuislozen in de stad Groningen. Ik spreek met Igor over Joram, het maakproces en zijn kijk op dak- en thuislozen.’

Joram Krol

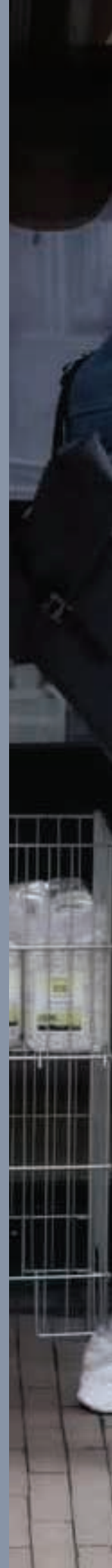
‘Ik ben Joram op het spoor gekomen omdat hij foto’s maakte van een aantal van mijn vrienden. Later deed hij dat ook van mij. Eerst wou ik eigenlijk een korte documentaire van tien minuten maken, maar tijdens het maakproces merkte ik dat er veel meer in zat. Ik realiseerde mij dat de geportretteerde allemaal een stukje van Jorams verhaal vertelden. Het zou zonde zijn als ik het hierbij laat, dacht ik.’

In de documentaire wordt al snel duidelijk dat de vragen die Igor aan Joram stelde hem te veel werden. “Dat soort dingen kun je echt niet vragen” reageerde Joram die zich zichtbaar aangevallen voelde. ‘Tijdens het filmen had ik al vroeg door dat Joram een gesloten man was. Hij had moeite met de hoeveelheid persoonlijke vragen die ik hem stelde. Dat botste nog weleens. ‘Filmdagen waarin er grote botsingen waren demotiveerden mij. Op die momenten zat ik er vaak doorheen en spookte de gedachte ermee te stoppen regelmatig door mijn hoofd. Uiteindelijk heb ik het in het voordeel van de film weten te gebruiken. Het maakte het echt. ‘In het begin van het maakproces was ik mij nog niet zo bewust geweest van de grote druk die ik op Joram heb gelegd. ‘Terugkijkend zou ik het zelf ook overweldigend vinden als er de hele tijd een camera op mij gericht staat, laat staan als er dertig vragen worden gesteld. Ondanks het conflict is er niks geweest dat Joram niet in de film wou. Hij kon zowel zijn goede als minder goede kanten in de ogen kijken. Daar heb ik respect voor.’

Dak- en thuislozen

Dak- en thuislozen maken een groot deel uit van de film. Een aantal doet hun verhaal op camera. ‘Ik heb al wel eerder met daklozen contact gehad en naar aanleiding van het maken van Quid Pro Quo ben ik echt in het daklozenwereldje gekropen. Op momenten was dat erg heftig. Ik heb bijvoorbeeld meegemaakt dat ik wat kleingeld gaf aan een dakloze vriend. “Ik moet eigenlijk wel daar heen, vind je dat erg?”, vroeg hij mij. Hij wees naar een dealer die even verderop in de straat stond. Dat vond ik zijn eigen verantwoordelijkheid. Voor daklozen heb ik veel empathie, maar voor de dealers vind ik dat lastig. Het feit dat je de dealers ziet azen totdat de dakloze zijn geld heeft gebedeld, is gewoon heftig.’

Tegen het eind van de documentaire vroeg Joram aan dakloze Barry wat het lichtpuntje in zijn leven is. Barry antwoordde onbeschaamd, “er is altijd wiet op de straat”. Igor is erg te spreken over de oprechtheid op straat. ‘Weet je, als je niets te verliezen hebt, heb je ook niks hoog te houden. Geen ego of imago. Kortom niks neps. Als je vraagt: “Hoe gaat het?”, krijg je ook een oprecht antwoord.’

Tranen

'Ik heb soms echt moeite gehad met het bewerken van de film. Sommige scènes waren voor mij zo emotioneel beladen dat het mij niet lukte er iets moois van te maken. Later kreeg ik weer wat afstand. Kort voor de première had ik weer zo'n moment. Breng ik dit wel verantwoord in beeld, spookte door mijn hoofd. 'Het meest maakte ik mij zorgen om Erik, de man die in de scooter in slechte staat verkeerde en zelf erkent dat hij in de shit zit. Erik was met zijn moeder bij de première. Het feit dat hij aanwezig was, was voor mij de bevestiging dat ik het goed had aangepakt. Dat had ik echt nodig. Joram en ik hebben beide een traantje gelaten.'

Kernwaarden

'Als maker wil ik empathie creëren voor mensen die erg ver van de norm staan. Ik vind het belangrijk dat iemand na het kijken, een stukje van zichzelf kan herkennen. Ook is het filmen een stukje zelftherapie. Met veel onderwerpen deal ik zelf ook, op mijn eigen manier. Mensen die vergiffenis voor zichzelf hebben gevonden, bewonder ik omdat ik daar zelf ook naar op zoek ben.'

Gelijkwaardigheid

'Ik heb een allergie gekregen voor mensen die zeggen dat verslaafd en/of dakloos zijn een keuze is. Ik geloof niet dat dat zo makkelijk is. 'Zoals Ronnie ook in de documentaire zei: "ik kan wel stoppen, maar dan moet ik ook echt willen". Op momenten wil hij het wel, maar doordat je verslaafd bent wil je het op veel momenten ook niet. Zo werkt verslaving.'

Niet gezien worden is het ergste wat je iemand aan kan doen

'Behandel mensen als mensen en loop niet altijd schichtig door. Ik denk dat niet gezien worden het ergste is wat je iemand aan kan doen. Mensen gaan zich vaak gedragen zoals ze behandeld worden. Als ze worden behandeld als buitenstaanders krijgen ze weinig kans om te veranderen. Hoe kom je uit die cultuur als je niet wordt binnengelaten in de normale burgermaatschappij?'

Open blik

'Door het maken van deze documentaire heb ik een open blik gekregen. Ik kijk op tegen mensen die ondanks een klotensituatie gewoon nog met een lach en een positieve babbel door het leven gaan. De meeste van ons kunnen het zich permitteren om te klagen, maar als je kop omlaag houdt, overleef je dat niet.' ♦

*Ben je benieuwd naar de documentaire?
Scan deze QR-code om Quid Pro Quo
te bekijken!*

WERK IN UITVOERING

De vliegende kiep van het Twaalfde Huis

Door **Wietske Aupers**
Fotografie **Wim Mijlof**

‘Humor staat hier centraal. We hebben allemaal onze problemen, maar met lachen komen we de dag door.’ Ashwin Bhagwandin (31) is enthousiast over het werk dat hij doet bij het Twaalfde Huis. Deze organisatie biedt als dagbesteding licht werk aan mensen met zware verslavingsproblematiek, die dakloos zijn of kampen met beide problemen. Je kunt fietsen repareren en in elkaar zetten, met hout aan de slag of werken “op de inpak”. Op deze laatste afdeling worden runderoren, een snack voor honden, in dozen gedaan en labeltjes op een stokje geprikt, voor bloemisten of tuincentra, waarop onder andere staat hoeveel zon een plant mag hebben. Ashwin werkt wisselend op elke afdeling. Hij noemt zichzelf “de vliegende kiep”. Hij heeft geen voorkeur voor een afdeling. Juist de afwisseling vindt hij leuk. ‘Ik hou van flexibel zijn.’

Hiervoor had hij een goede baan als projectmanager in de automatisering en in de installatietechniek. Sinds drie maanden is hij dakloos. Hij stond op straat toen zijn relatie uitging. Ashwin kwam terecht op een boot van opvangorganisatie Wender. Daar maakten ze hem erop attent dat hij dagbesteding kon gaan doen bij het Twaalfde Huis.

‘Het is hier heel gemoedelijk, er wordt per persoon gekeken wat die aankan. Toen ik hier net was, ging de verwarming stuk. Toen vroeg Tony, de baas hier, of ik even kon kijken, omdat hij onthouden had dat ik installatietechniek heb gedaan. Dat vind ik best bijzonder als je bedenkt dat hier zestig man rondloopt. Die verwarming heb ik gerepareerd.’ Hij werkt om zijn grip op de maatschappij niet te verliezen. ‘Als ik stil zit op een slaapzaal, draait de wereld door zonder mij.’ Een deelnemer die een hele dag werkt krijgt daarvoor 5 euro. Werk je minder, krijg je 80 cent per uur. Ashwin vindt het jammer dat hij geen betaald werk heeft, maar vindt het toch prettig om hier bezig te zijn. ‘Ik werk ergens naartoe. Ik wil uiteindelijk weer een eigen huis en dan mijn oude werk weer oppakken. Maar ik wil ondertussen bezig blijven. “Stilstaan is achteruitgang”. Dat is echt mijn motto.’

KUNST OP STRAAT

De toren

Door **Eddy Sikma** Fotografie **Frits Blom**

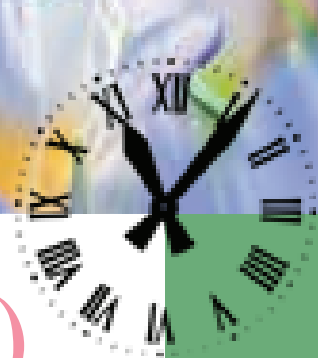
Bij de Menno van Coehoornschool in het oude oosten van de stad Leeuwarden, staat sinds 1990 een zeer aparte toren. Even de voorgeschiedenis. In 1881 verrees hier de Gemeenteschool n° 6. Leeuwarden kende bij de stadsscholen nummers. Naamgeving was van later tijd. De school heeft het hier als instelling een goede 100 jaar uitgehouden voordat de nieuwbouw (met het kunstwerk) kwam.

De oude school is omgebouwd tot een appartementencomplex (Menno van Coehoornstraat/Bote van Bolswertstraat) en er kwam een nieuwe basisschool een eindje verderop. Dit alles op het lege terrein van de oude ambachtsschool die in de jaren '70 is afgebrand. Het is zowel school- als mede buurtplein en er is een groene heuvel aangelegd. Boven op de heuvel staat het kunstwerk. Een obeliskachtige schoorsteen. Deze is ontworpen door een kunstenaarscollectief. Hun naam luidde destijds *De Vier Evangelisten*. Het waren Rins Boschma, Tilly Buij, Gerard Groenewoud en Gertjan Slagter.

Het is een aparte verschijning, deze toren. In de gemetselde toren c.q. object, zijn leestekens verwerkt waardoor het een enigszins oosterse uitstraling krijgt. Ook doet het aan een fabrieksschoorsteen denken. Een fabriek stond hier niet, wel de uit 1905 daterende ambachtsschool. Later is deze naar een nieuwbouwwijk verplaatst. Na de bovengenoemde brand kwam het terrein vrij. Overigens wordt het verdwijnen van de school - een monumentaal gebouw, met klokkentorentje - door velen betreurd.

Toen het kunstwerk hier in 1990 verscheen, was de ruimte nog vrij open. Inmiddels is het school- en buurtparkje aardig begroeid. Vanaf de Jacob van Aakenstraat is het zicht op het kunstwerk nog het meest ruim. De bekroning van de toren lijkt op een koepel. Kunsthistoricus Peter Karst Karel verwijst hierbij naar de aan de overzijde gelegen Koepelkerk, thans theater. Het zou kunnen. De kerk uit 1923 viert haar honderdjarig bestaan. We mogen hopen dat dit kleinschalige en eigenzinnig kunstwerkje het ook zo lang uithoudt.

Veer·kracht (de; v(m))

Door **Saffira Rijkee**

- 1 (natuurkunde) vermogen om de vorige stand weer in te nemen, nadat iets ingedrukt, uitgerekt enz. is geweest
- 2 soepelheid, lenigheid
- 3 kracht van lichaam en geest om zich snel te herstellen

*Ik zie haar worstelen
Verdriet op tegenslag op overwinning op angst
op tegenslag op overwinning.
Eenzaamheid op nieuwe vondsten
terugval op vooruitgang
langzaam verscherpt haar zicht.
Een hart dat breekt én straalt.
Ze valt, maar staat op.
Want, zoals een wijze beer ooit zei:
Ze is moediger dan ze gelooft
Sterker dan ze lijkt en
Slimmer dan ze denkt*

Veerkracht. Een mooi woord. Maar in aanloop naar het schrijven van deze column, waarin ik het woord op een stukje papier heb staan ter herinnering, lees ik het steeds verkeerd. Met een e te weinig.

Ik verwonder me erover dat een letter zoveel verschil kan maken en doorvoel de bekende buiteling in mijn maag. Het meeleven met de lieve mensen die een enorm beroep moesten doen op hun veerkracht – of misschien was het hun veerkracht die een beroep op hén deed – om iets onvergeeflijks te overkomen.

En dan verwonder ik me over die veerkracht, die echt een kracht op zichzelf is. Over hoe relaties gedeukt, gebutst en geknakt kunnen worden om daarna sterker dan ooit te zijn. Over hoe mijn lieve vriend zijn moeder met een schok verloor, zich herpakte en haar een zo mooi mogelijk afscheid gaf. Over hoe mijn lieve vriendin haar schoonvader vaarwel zei, over hoe hard haar zoon huilde bij opa's kist, over hoe een bomvolle parkeerplaats bij een crematorium leek te willen zeggen: wij buigen niet. Wij kijken de dood recht in het gezicht, huilen, wanhopen, herinneren. En gaan verder. In juni wordt een bruiloft gevierd. Wat zal vader, schoonvader, opa gemist worden. En wat zal het een feest zijn.

'Mama! Ik zie Krokotjes, Sneeuwvlokjes en Maardeliefstebloemen!', riep jongste dochter (toen 4) van achterop de fiets. Het werd lente. Gek genoeg wordt het altijd weer lente.

S
T
O
P

D
E

T
I
J
D

Een nieuwe roman 'Als je ze kent' van Fieke Gosselaar

Door Liz Dijk Fotografie Frits Blom

Voor De Riepe was Fieke in 2014 een bekende. Ze schreef columns voor Recht en krom, geïnspireerd op verhalen uit de rechtbank. Fieke werkt nog steeds in de rechtbank en sinds drie dagen ook voor het Centrum Groninger Taal en Cultuur. Haar liefde voor de streektaal kan ze hier uitdragen en bij anderen aanwakkeren. Ze heeft een nieuwe roman geschreven *Als je ze kent*. In al haar werk staat sociale bewogenheid centraal.

'Mijn ouders runden een middelgroot akkerbouwbedrijf én werkten in de sociale advocatuur', vertelt Fieke, 'ik groeide op in de winderige polder tussen de groeiende gewassen. Het oog hebben voor de medemens heb ik van huis uit meegekregen. Als jong meisje keek ik al genuanceerd naar de dingen en liet ik anderen de verschillende kanten aan een verhaal inzien. Niks is rechtlijnig, iedereen reageert vanuit zijn eigen opvatting. Ik nam een mening niet zomaar over. 'In de rechtbank heb ik veel mensenkennis opgedaan en geleerd dat er bij elke gebeurtenis altijd verschillende gezichtspunten zijn. Dit is ook zo bij elk beeld. Als er van een incident een foto wordt gemaakt, vertelt die nooit het hele verhaal. Dat kan ook niet. Er zitten altijd meerdere verhalen achter, dat vind ik heel interessant. Verder gelden niet voor iedereen dezelfde kansen en regels en niet iedereen heeft een sociaal vangnet. Mensen verschillen onderling nogal, de een klaagt snel, terwijl een ander in stilte doormodert bijvoorbeeld. Dat boeit mij.'

iedereen reageert
vanuit zijn eigen
opvatting

Drijfveren

'Ik heb altijd geschreven, van jongs af aan. Ik had behoefte aan creatief zijn, aan 'maken', iets scheppen. Ik geniet ontzettend van het puzzelen met taal, taal leent zich goed voor creatief zijn. 'Mijn boeken ontstaan vanuit de omgeving: 't Land houdt van stilte speelt zich af in Noord-Groningen en *Als je ze kent* speelt zich af in een wijk waar ik zelf woonde. 'Bij het schrijven van mijn boek wil ik graag zo dicht mogelijk bij de personages komen, ik wil dat het waarachtig is.

Onzichtbare mensen meer zichtbaar maken vind ik heel belangrijk in mijn werk, bijvoorbeeld mensen die in de schulden raken. Zij zijn geen onderdeel meer van het leven dat ze daarvoor kenden, in sociaal opzicht kunnen ze niet meer meekomen en langzaam verdwijnt het contact. Toch kunnen ze voor anderen op verscheidene gebieden weer veel betekenen. Dus weer die meerdere kanten. Dit komt naar voren in mijn boek. 'Ik werkte zo'n drie jaar aan dit boek. Het is eerst een lange periode van denken, puzzelen en aanmodderen in mijn hoofd. Als ik eenmaal zo ver ben zet ik het in chronologische volgorde op papier.'

Naoberschap

'Ik voel dit wel, ik heb sympathie voor de buurtbewoners. In het nieuwste boek helpt de hoofdpersoon de buurman met de paperassen, dat is iets wat ik zelf ook doe en ben blijven doen na mijn verhuizing bijvoorbeeld. Het is naar mijn mening belangrijk een verbinding aan te gaan met je wijk. Mensen die elkaar tegenkomen in een wijk, daar samenwonen, hebben een eigen blik op de omgeving. Het zijn allemaal verschillende levenslopen. Als er veel initiatieven zijn in een wijk, zijn er veel kansen elkaar te ontmoeten, elkaar te begrijpen en te helpen.'

'Als je ze kent'

Alle ingrediënten die u hiervoor heeft kunnen lezen komen samen in de nieuwste roman van Fieke. Het is een verhaal dat raakt en waarin je mee gaat leven met Nora en de andere wijkbewoners. Er ontstaat een verhaal voor en achter haar venster. Ze woont in een wijk waar iedereen zijn eigen ritmes heeft en zijn eigen leven leidt. Door een heftige gebeurtenis in de straat ontstaat er meer kennis van elkaar, meer begrip en uiteindelijk meer saamhorigheid. Het is een lekker leesboek, met geloofwaardige karakters. De sociale bewogenheid van de schrijfster komt erin naar voren zonder de boventoon te voeren. Je wilt vanaf het begin weten hoe het afloopt. De verschillende personages in het boek tonen hun eigen veerkracht. Naast de eigen problemen kunnen ze nog steeds iets voor een ander betekenen en niets is wat het lijkt.

Hoopvol

'Sta open voor anderen, maar blijf dicht bij jezelf', zegt Fieke. Zeker de jeugd in deze tijd van sociale media wil ze meegeven: 'Er zitten altijd meerdere verhalen aan een persoon, *kijk eens verder dan je eerste beeld. Je hebt het met elkaar te doen. Blijf hoopvol!*' ♦

Van jezelf blijven winnen

Door **Wilma Bouma**

Roos krijgt die ochtend een appje van haar manager, of ze aan het einde van haar werkdag om 16:30 uur langs wil komen voor een gesprekje. Wat zou dit toch zijn, vraagt Roos zich af. Een promotie, vragen over het personeelsfeestje of toch eindelijk een reactie op het vraagstuk rondom de opleidingskosten van de afdeling? Roos haar gedachten gaan alle kanten op. Het houdt haar stiekem de hele dag bezig. En dan is het eindelijk 16:30 uur en stapt ze het kantoor van haar manager binnen. Het begint met koetjes en kalfjes en de sfeer lijkt luchtig. Oh gelukkig, denkt Roos, het valt mee. Maar niets is minder waar, want dan ineens krijgt Roos te horen dat haar mannelijke collega over haar geklaagd heeft en niet meer met haar samen wil werken. Als klap op de vuurpijl doet haar nieuwe manager ook nog even een duit in het zakje. Ze ziet dat Roos zich afzondert en snapt de klagende collega wel. Nou ja zeg

Wilma Bouma is advocaat en haar kantoor 'Bouma advocatuur' is gevestigd in Steenwijk.

Bijna zuchtend kwam Roos mijn kantoor binnen lopen. Ze verontschuldigt zich en weet eigenlijk niet hoe ze haar verhaal moet beginnen. Ben ik nu zo lastig of vervelend? Roos is aan zichzelf gaan twijfelen door dit voorval. Helemaal nu de nieuwe manager de oplossing zoekt in een snel ontslag. Roos die daar al 20 jaar werkt en een nieuwe manager die op één klacht een ontslagprocedure inzet. De andere collega's vinden ook wel wat van deze mannelijke collega - en hoe hij zich opstelt - maar durven er niets over te zeggen. Aan mij de schone taak om dit in goede banen te leiden. Niet alleen juridisch, maar misschien nog belangrijker het menselijk aspect. Ik leg Roos uit dat ik dit helaas te vaak zie gebeuren en vaak duidt op slecht leiderschap. Dus geen enkele reden om het persoonlijk aan te trekken. Maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Terwijl ik Roos probeer op te peppen, begin ik de werkgever ook aan te schrijven en houdt een flinke juridische spiegel voor. Met succes gelukkig, want er wordt een mediator ingezet en de schade die de nieuwe manager aangericht heeft, wordt stukje bij beetje hersteld. Roos mag na een pauze (door ziekte van alle spanningen) meedraaien op een andere vestiging. Daar treft ze een begripvolle leidinggevende. Hierdoor bloeit Roos weer op en herstelt haar zelfvertrouwen.

Niet voor het probleem weglopen en snel afscheid nemen, maar de confrontatie samen aangaan. Het heeft uiteindelijk alle partijen veel meer gebracht. “Veerkracht tonen van jezelf blijven winnen, steeds opnieuw!” Ik ben trots op de veerkracht van Roos. Over veerkracht gesproken. Mijn eigen veerkracht wordt al ruim twee jaar flink op de proef gesteld omdat ik met long COVID te dealen heb. Dat verklaart ook waarom er al langere tijd geen column van mijn hand in De Riepe is verschenen. Het is een hobbelige weg van trial-and-error. Ik heb inmiddels geleerd dat kop er voor en doorzetten (helaas) niet werkt bij long COVID. Gelukkig kan ik, afgezet tegen twee jaar geleden, al heel veel dingen wél weer. Maar het blijft oppassen. Desalniettemin probeer ik altijd lichtpuntjes te zien én te zoeken. Toch heb ik voor nu eerst besloten om afscheid te nemen van De Riepe. Ik vond het altijd leuk om te doen en zo een inkijkje in de advocatuur te kunnen geven. Bedankt allemaal en wie weet Oant Sjen!

Scenario schrijven

Afgelopen winter volgde ik een basiscursus scenarioschrijven aan de ScriptAcademy te Amsterdam. Daartoe moest ik een reeks vrijdagen naar filmcentrum Eye reizen, om daar de eerste kneepjes van het vak te leren. Een scenario is te definiëren als een verhaal in beelden. Dat is een bedrieglijk eenvoudige definitie, die niettemin de lading goed dekt. Het bedrieglijke is dat je een verhaal in jezelf weliswaar altijd van beelden voorziet, maar dat die verhaalwerkelijkheid in een film niet zomaar tot leven komt. Dat kan alleen door beweging te creëren. In een geschreven of bedacht verhaal kan een man – laten we zeggen Claus – verliefd zijn op buurvrouw Fatima van de overkant, zonder dat zijn partner Gebbelina dat weet. Dat gegeven kan goed in een film worden uitgewerkt, maar dan moet het beeldend wel kloppen. Als Claus en Fatima op zaterdagochtend dus stiekem contact zouden hebben, omdat ze weten dat Gebbelina dan boodschappen doet bij de Jumbo en bij de draaideur een straatkrant koopt, kun je in een geschreven verhaal volstaan met ‘Als Gebbelina op zaterdag boodschappen doet bij de Jumbo en bij de draaideur een straatkrant koopt, gaat Claus snel naar Fatima’, terwijl je in een film moet laten zien dat Gebbelina in de auto stapt en wegrijdt, bij de Jumbo parkeert en een straatkrant koopt, terwijl Claus ondertussen als een dolle naar de overkant spurt. Deze hele gebeurtenis duurt drie scènes (Gebbelina rijdt weg, Claus sprint weg, Gebbelina stapt uit en koopt een straatkrant), want elke verandering van tijd, plaats of handeling luidt een nieuwe scène in.

Als u dit niet snapt, geeft dat niks. U hebt de cursus niet gedaan. Over Claus, Fatima en Gebbelina gesproken: ik had de ambitie om tijdens de basiscursus het scenario voor de multiculturele erothriller *En mijn tantra uit Marokko, ja die komt (hiep hoi)* te schrijven, maar na les 1 bleek dat mijn ambitieniveau veel te hoog was – ik had alleen nog maar een titel bedacht en verder niks. Om de fijne kneepjes van het vak te leren moest ik eerst personages scheppen, een synopsis maken en een oefenscène uitschrijven. Gezien het feit dat in die scène Gebbelina alleen maar in de auto stapt om naar de Jumbo te rijden, begrijpt u wellicht dat de rode loper voorlopig nog niet voor mij wordt uitgerold.

JAAP KROL

Derde dak- en thuislozenproject CSG Augustinus

Door **Arnold de Meijer**

De wereld van dak- en thuislozen staat voor velen van ons ver van ons af. Zo ook voor de leerlingen van havo 4 van de Christelijke Scholengemeenschap Augustinus. Het project, dit jaar voor de derde keer, won in 2022 de Nationale Onderwijsprijs en is inmiddels een integraal onderdeel van het onderwijsprogramma.

Insteek van het project is bij de leerlingen een bewustwordingsproces in gang te zetten ten aanzien van groepen waarover zij wel een mening hebben, maar niet of nauwelijks kennis. 'Wij willen leerlingen bijbrengen dat het handig is om voordat je een oordeel velt, je kennis verzamelt zodat je oordeel ook ergens op gebaseerd is', aldus een woordvoerder van de school. Natuurlijk is het veel gemakkelijker om mensen in een hokje te plaatsen, want dan ben je er van af en hoeft je er niet meer over na te denken. Want wat voor idee hebben wij nu wat het betekent, wat het met je zelfbeeld doet als je onder een brug moet slapen, je eten verzamelt uit de afvalbakken bij de achterdeur van restaurants.

Terwijl de leerlingen perspectief hebben op een succesvolle carrière, ontbreekt bij veel dak- en thuislozen elk perspectief. Om meer begrip tussen beide werelden te doen ontstaan heeft de CSG Augustinus voor de derde keer dit project gestart. In een periode van zes weken werd een intensief programma afgewerkt. Naast het lezen van het boek *Donkerder - Ritzo ten Cate*, waarin het verhaal van een jongen die ongewild dakloos wordt centraal staat en een college-tour met vier deskundigen op het gebied van dakloosheid, werden in samenwerking met de redactie van De Riepe en stadsdichter Lilian Zielstra, gedichten en columns geschreven. Ook de confrontatie tijdens de werkweek in Berlijn met de daar aanwezig grote hoeveelheden daklozen, heeft enorm bijgedragen aan een andere manier van kijken naar andere werelden. Het inlevingsvermogen van de leerlingen is daar enorm toegenomen. Zoals Adelheid Roosen, theaterkunstenares ooit zei: "Ik kom nooit een vreemde tegen, ik zie altijd wel iets van mezelf in de ander", zou het denk ik goed zijn als wij zo naar elkaar leren kijken. Bij de leerlingen van CSG Augustinus is dat in ieder geval in gang gezet onder

bezielende leiding van docenten Nederlands Alfred Poort, Trienke Stoker en Ingrid van der Werf.

In deze De Riepe een kleine selectie uit de columns en commentaren van de leerlingen. Hierin de meningen, oordelen, vooroordelen, reflecties en ontwikkeling in herziene meningen. Gezien de grote respons kunnen niet alle commentaren afgedrukt worden. De niet gepubliceerde columns kunnen gelezen worden via de sociale media van De Riepe. Veel leesplezier

Daklozen worden niet begrepen

Daklozen worden vaak gezien als criminelen die geen succesvol leven kunnen leiden, maar dit zijn ook gewoon mensen net zoals iedereen om ons heen. Ze zien er meestal onverzorgd uit en sommigen zijn ook niet heel aardig. Dit schrikt mensen af. Dakloos word je al vanaf jonge leeftijd en meestal kun je er niks aan doen. Vaak is er thuis een vervelende situatie en hebben de ouders niet genoeg geld, overlijdt er één, soms zijn de ouders verslaafd aan drugs of aan drank etc. Eigenlijk vind ik daklozen meestal heel eng en kom ik er liever niet bij in de buurt. Maar als je dingen gaat leren over hun leven en hoe ze dakloos zijn geworden ga je er op een hele andere manier tegen aankijken. Nog steeds vind ik het niet prettig om erlangs te lopen of als één mij aanspreekt omdat sommigen best wel agressief kunnen zijn. Eerder dacht ik dat ze echt zelf agressief waren maar toen heb ik geleerd dat ze meestal agressief zijn door de alcohol of door drugs. Deze daklozen weten niet wat ze nog moeten dus daarom gaan ze maar drinken en drugs gebruiken. Ik vind dat er meer aandacht aan deze mensen besteed moet worden. Ze zitten in een vervelende situatie en ze kunnen zichzelf echt niet meer helpen. Er moeten meer gebouwen komen om hen op te vangen en ze te helpen afkicken. Als dat eenmaal gelukt is kunnen ze hun leven weer oppakken en kunnen ze aan het werk gaan. Zo verdienen ze genoeg geld en kunnen ze een echt leven gaan beginnen. Zo zijn er dus minder daklozen in de stad of op de straat en wordt het ook veiliger omdat de daklozen de straten niet meer onveilig kunnen maken. Ik vind dus dat deze mensen ook een kans verdienen net zoals wij vroeger, alleen krijgen zij deze kans wat later omdat ze die vroeger niet hebben gekregen.

Loreen Bosma, H4a

Aan de slag

Het kan iedereen zijn, dat is wat ik heel veel mensen hoor zeggen. Ik denk niet dat ik de enige ben die daar toch een beetje bang van wordt. En dan niet per se voor mijzelf, maar het zullen je vrienden of familie maar zijn. Zoiets kun je iemand gewoon niet toewensen. Persoonlijk vind ik dat de daklozenopvang beter geregeld zou kunnen worden, hoeveel het ook al verbeterd is. Je ziet vaak dat de opvangcentra overvol zijn. Ik weet dat je niet kan blijven uitbreiden, maar het gaat je toch aan het hart als je merkt dat mensen op straat leven. Die ene man op het bankje bij de Jumbo en de man die vraagt of je al gegeten hebt. Die mensen kennen we allemaal. Er komt nu steeds meer aandacht voor in de media, maar dat is nog niet alles. Er moet nu echt iets gaan gebeuren. Dat weten jij, ik en de overheid ook, maar ik vind dat zij er niet genoeg aan doen. Er is namelijk veel meer dakloosheid dan wij beseffen. Er zijn zo ongeveer 32.000 daklozen alleen al in Nederland. Best wel veel van hen zijn nog zo jong, heel veel zijn nog jongeren. De meesten van hen zijn op straat gekomen door foute vrienden of verslavingen. Ga jij proberen om iets te doen voor hen? En voor de samenleving?

Marleen Tissingh, h4a

Warme plek

Ik liep door de stad en zag een zwerver op de grond zitten. Zodra ik dat zie, begin ik meteen na te denken. Mijn hoofd zit op dat moment vol vragen: "Hoe zou dat toch gekomen zijn?". Ik denk dan ook na hoe ik het zou vinden als ik in dezelfde positie zat en mijn conclusie is, dat ik het vreselijk zou vinden. Wat ik zou missen als ik dakloos zou zijn, is een veilige warme plek zoals een thuis. Een dakloze heeft geen thuis om zich terug te trekken of zich goed te voelen, ook wordt er automatisch op een dakloze neergekeken en hij wordt gezien als iemand die minder is, maar een dakloze is ook een mens en niemand weet hoe die dakloos is geworden. Als ik dakloos was zou ik mijn familie het liefst behouden, want op familie kan je altijd rekenen en ze zouden je altijd helpen, bijvoorbeeld als je een baan nodig hebt. Dan zou ik het eerst naar mijn familie gaan om hulp te vragen, als je een goede familie hebt willen ze je uiteraard helpen en krijg je een baan. Vervolgens ga je geld verdienen, vind je een woning en ben je niet meer dakloos. Ook vind ik dat daklozen niet veel ondersteund worden terwijl de cijfers van daklozen alleen maar stijgen, maar dit komt ook mede door de woningcrisis, want door de gestegen woningprijzen of de gestegen huurprijs kunnen de burgers dat niet meer betalen en belanden ze op straat. De meeste mensen denken dat daklozen op straat belandden door drugsgebruik, maar het kan ook komen door de woningcrisis, omdat ze hun woningen niet meer kunnen betalen. Je ziet zo maar: ieder persoon heeft een ander verhaal waardoor ze dakloos zijn geworden.

Rayan Runhardt, h4a

Dakloos of toch een thuis?

We liepen op straat toen een zwerver naar ons toe kwam, hij vroeg of hij mijn lege flesje mocht hebben, zodat hij dat kon inleveren en er statiegeld voor kon krijgen. Het is natuurlijk niet veel, het is maar 25 cent, maar voor iemand die geen geld heeft om er eten of bijvoorbeeld

verzorgingsproducten van te kopen, is dit al heel wat. Een huis hebben, boodschappen kunnen doen, verjaardagen vieren met cadeaus en taart is allemaal heel vanzelfsprekend zou je denken, maar is dat wel zo? Er zijn mensen die het liefst met een boog om daklozen heen lopen, want "Ze zijn niet hygiënisch" of "Straks doen ze me wat aan." Nederland telt nu ongeveer 36.000 daklozen, allemaal mensen, mensen met een eigen achtergrondverhaal. Soms komt dakloosheid door grote schulden en een laag inkomen, problemen thuis of problemen fysiek of mentaal. Misschien waren er relatieproblemen, verslavingen, werden mensen uit huis of zijn ze weglopen. Deze problemen zorgen vaak voor verdriet of angst, beide kunnen veranderen in machteloze woede.

Deze personen verdienen een huis, net als ieder ander. Een plek om te slapen of te eten, maar vooral een thuis, een plek waar ze kunnen praten en zich veilig kunnen voelen. Veel daklozen voelen zich eenzaam. Ook is sociaal contact heel belangrijk. Helpen waar je kan is nooit verkeerd, want het zijn ook mensen.

HB, h4c

Het verhaal van Dak- en thuislozen

Wij hebben op school een project gedaan over dak- en thuislozen. Bij dit project hebben we een boek gelezen over een jongen die dakloos is geworden en we hebben onderzoek gedaan. De schrijver van het boek 'Donkerder', Ritzo ten Cate, kwam bij ons op school, we mochten vragen aan hem stellen. We vroegen hoe hij op ideeën kwam voor het boek en waarom hij het boek heeft geschreven. Aan het eind van dit project hadden wij een college tour op school. Bij deze college tour zijn verschillende mensen uit de wereld van dak- en thuislozen naar onze school gekomen en wij mochten vragen aan deze mensen stellen. Zo is er bijvoorbeeld iemand van de dagopvang 'Open hof' geweest, iemand van stichting 'Stadgers hand in hand' en nog een paar andere mensen. Ook was er iemand die vroeger op straat heeft gewoond. Hij heeft nu gelukkig een dak boven zijn hoofd, maar het was heel interessant om naar hem te luisteren. Hij had een hoop gekke dingen beleefd. Van dit project heb ik bijvoorbeeld geleerd dat je meestal niet zomaar dak- of thuisloos wordt maar dat er vaak een verhaal achter zit, of dat er dingen in iemands verleden zijn gebeurd waardoor iemand nu dak- of thuisloos is.

Zelf heb ik ook wel daklozen gezien hier in de stad. Deze mensen lagen dan in een slaapzak onder een afdakje of zelfs gewoon op de grond. Als ik deze mensen zie liggen op straat, vraag ik me af wat hun verhaal is en hoe ze dakloos zijn geworden. Ik ben blij dat er organisaties zijn zoals de 'Open hof' en 'Stadgers hand in hand' die deze mensen helpen om weer van de straat te komen en hen helpen om alles weer voor elkaar te krijgen.

Thirza Prins, h4c

AUGUSTINUS

Al generaties op weg geholpen

L

Door **Teun Boulogne** Fotografie **Mark Timmerman**

Aan de rand van Peize, op Haarweg nummer 2, staat het huis van Gerard, van Rijschool Gerald.

Omdat Rijschool Gerard al bestond, heeft Gerard er Rijschool Gerald van gemaakt.

Ik word bij het hek welkom geheten door Gerard en een van zijn twee honden. Het is een mooi huisje met een woeste tuin en weids uitzicht op het land.

‘Ik ben achtenvijftig en doe dit werk nu vierendertig jaar.

Ik doe het nog altijd met veel plezier’, vertelt Gerard nadat hij een telefoontje naar zijn vrouw pleegt in verband met koffie.

Gerard is nu zes à zeven jaar sponsor van De Riepe. Als hij een verkoper tegenkomt dan neemt hij er eentje mee. Tijdens de rijles ligt er vaak een exemplaar van De Riepe op de achterbank.

‘Het is gewoon een heel goed blad. Het is ook goed dat daklozen krantjes kunnen verkopen en er wat mee kunnen verdienen.’

De vorige keer dat de rijschool in De Riepe stond, heeft Gerard daar een paar nieuwe klanten aan over gehouden. ‘Ja, je merkt wel dat ‘ie toch wel gelezen wordt.’

De meeste klanten van rijschool Gerald komen uit de stad Groningen. Een groot gedeelte daarvan bestaat uit mensen die oorspronkelijk uit andere landen afkomstig zijn. ‘Ik denk dat wel zestig procent buitenlander is.’

‘Je ziet ook heel erg dat het wisselt met welke bevolkingsgroepen hierheen komen’, voegt Gerards vrouw eraan toe. ‘Twintig jaar terug had je denk ik geen mens uit Syrië, maar nu bijvoorbeeld wel.’

‘Dat is ook wel weer mooi die verschillende culturen en zo’, zegt Gerard.

‘Ik ken veel woordjes wat ik van hun leer, dat maakt het ook wel weer mooi.’

Intussen geeft Gerard al zo lang rijles dat de kinderen van de ‘oud-lessers’ zich bij hem melden om zelf rijles te krijgen. ‘Ik heb nu ook zo’n leerling die als kind (toen twee of drie jaar) meeding en achterin zat, en nu lest ze zelf.’

Gerard is duidelijk trots op de relaties die hij met zijn klanten heeft opgebouwd. En wat is er nu een mooiere blijk van tevredenheid dan ouders die hun kinderen twintig jaar later naar rijschool Gerald sturen?

Het is geen wonder dat het goed loopt met de rijschool.

Gerard is een hele aangename en rustige man en uit de manier waarop hij over zijn klanten vertelt, blijkt een

oprechte persoonlijke betrokkenheid. Dat is mooi om te zien!

Door **Robby Bakker**

Kruiswoordcrypto

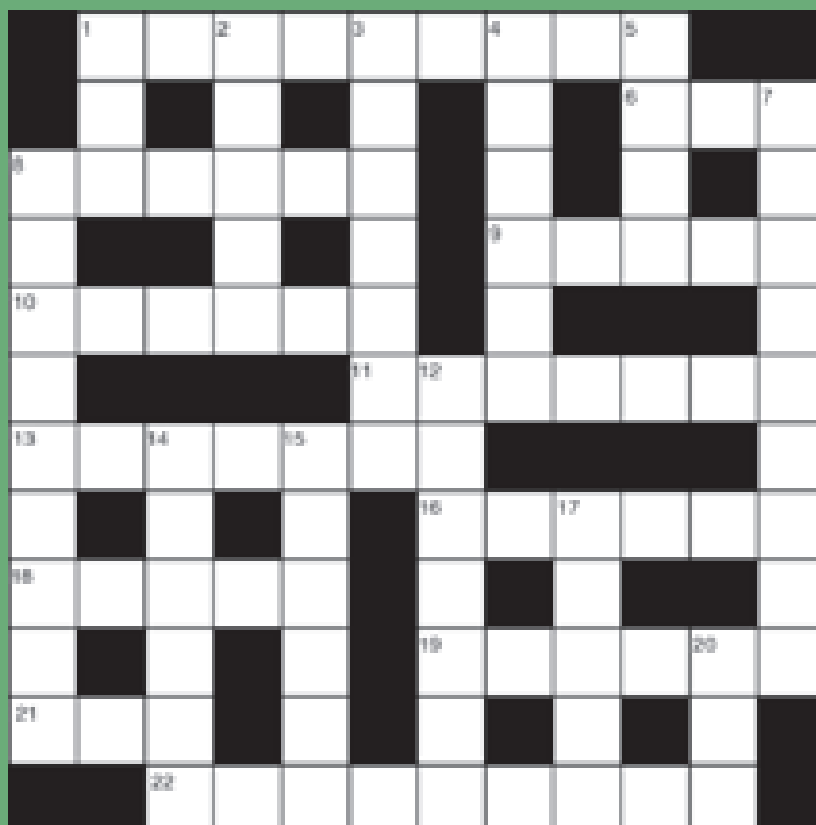
Door **Luuk Kobes**

Horizontaal

- 1** Peertje uit Eindhoven
- 6** Pret voor twee
- 8** Woonomgeving van klinker en medeklinkers
- 9** Blikjesvis
- 10** Plant uit ranonkelfamilie
- 11** Schaaldierje
- 13** Stukje nalatenschap
- 16** Picobello **18** Gebruik
- 19** Riolering **21** Laagvlakte
- 22** Bladwijzer

Verticaal

- 1** Spring je in de lucht van blijdschap
- 2** Half edelgesteente
- 3** Stiekeme samenspanning
- 4** Niet voor **5** Voornemen
- 7** Rondzwerver **8** Slaapmiddel
- 12** Teminste **14** Eindstrijd
- 15** Ingang **17** Pover
- 20** Hoofdtelwoord

De oplossing vindt u op pagina 27

HOROSCOOP

Illustratie Iris Sloot

Steenbok 22 december - 20 januari

Jij houdt van ordelijkheid en na een wervelwind van onstuimige visite ruim je met een enorme wilskracht de huiskamer op. Besef dat kalmte jouw concentratie beloont. Zodra er rust is in je hoofd zul je op het werk ook veel succes boeken: laat die verrassing van je baas maar komen.

Waterman 21 januari - 18 februari

Lieve Waterman: jouw kernwoord in de liefde is 'recht door zee gaan' en je bent dan ook niet tevreden wanneer jouw date plotseling het gezellige etentje verlaat. Grijp jouw kans om uit meerdere gegadigden te kiezen en laat je letterlijk op handen dragen: deze persoon straalt helemaal en is ongetwijfeld de ware.

Vissen 19 februari - 20 maart

Overdag ben jij slaperig, maar 's nachts lig je steeds te woelen: maak een kop warme melk en laat de ingrediënten het ontspannende werk doen. Besef dat piekeren onder de kracht van de volle maan weinig verbetering geeft, laat alle stress los en je zult verkwikt opstaan de volgende dag.

Ram 21 maart - 20 april

Als het op competitie aan komt ben jij een echte doorzetter. Tijdens het hardlopen ga je net even iets harder dan je maatje, dus wees voorzichtig! Een blessure ligt zo op de loer en dan ben je nog verder van huis. Denk mindful en jouw veerkracht verschijnt aan de horizon.

Tweelingen 22 mei - 21 juni

Jij geeft de voorkeur aan de draaglijke lichtheid van het bestaan en als een veertje zweef je door de dagen heen. Misschien schuilt er ergens toch een addertje onder het gras Tweelingen en stel je evenwichtig op in die akelige kwestie: doortastend als jij bent vindt je de adequate oplossing.

Kreeft 22 juni - 23 juli

Een waterteken zoals jij, vaart het liefst op een zachte, voortkabbellende rivier, waarin onvoorspelbare golfstroming je compleet overstuur maakt. Jij weet als geen ander dat jouw gevoel het meest betrouwbaar is: niet elke verandering hoeft eng te zijn, dus zie dit als een nieuwe kans en je zult geluk ervaren.

Leeuw 24 juli - 23 augustus

Met die filosofische inslag kom jij een heel eind. Zet die leeuwenkaken in een doelmatig verslag en schrijf de sterren van de hemel! Het is een nieuwe wereld, ook in jouw baan, dus die oude ambitieuze instelling ga je herzien. Nieuwe plannen binnen andere sfeer en deze openen voorspoedige toekomstdeuren.

Maagd 24 augustus - 23 september

Laat die innerlijke onrust en beweeglijkheid eens niet de overhand nemen. Neem een frisse duik in de zee en maak erna een prachtig zandkasteel. Wie zaait zal oogsten en wat vooral creaties betreft gaat het je goed. Twijfels vermijden, want die veroorzaken onnodige zwaarmoedigheid. Zet door, je kunt het!

Weegschaal 24 september - 23 oktober

Alles draait bij jou nu om relaties en die onderhoud je ook uitstekend, maar het is wel belangrijk om jouw eigen aandeel hierin ook te aanschouwen. Soms wil je te veel en te snel en pushen werkt averechts. Probeer je partner eens objectief te bekijken en vind samen jullie levensweg.

Schorpioen 24 oktober - 22 november

Je hebt het beschermende schild om je heen getrokken, omdat je eigenlijk te goed bent in verstoppertje spelen. Omdat het leven natuurlijk geen kinderspel is komen via planeet Pluto allerlei mooie en positieve eigenschappen van jouw karakter naar boven die aanvankelijk verhuuld waren. Open je scharen en leer jezelf kennen!

Boogschutter 23 november - 22 december

Vrij en soepel stel jij je op en zo manoeuvreer je tussen wankel en stevig evenwicht. Toch drijft iemand jou uiteindelijk tot het uiterste en dan geef jij onverbloemd je mening. Blijf toch maar rustig en ga lekker in je luie stoel achterover liggen. Pluk het moment, alles komt goed.

Stier

21 april - 21 mei

Wow! Veel veranderingen, zowel rond de planeten als in jouw roerige geest. Trek je niets aan van die maansverduistering, want deze maakt jou extra standvastig. Je hebt al een tijdje reisplannen in gedachten, dus boek die vakantie en neem de kans om eens extra van je vrije tijd te genieten.

VERBORGEN GESCHIEDENIS

Door **Rutger Wiechers**
Fotografie **Kevin Bekkering**,

Ieder dorp, stad en provincie heeft zijn geschiedenis. De meeste mensen kennen de grootste helden en schurken van de plek waar ze wonen of de verhalen en legendes die al decennia worden verteld. Bommen Berend in Groningen, Grutte Pier in Friesland en Ellert en Brammert in Drenthe. Verplichte schoolexcursies naar stoffige musea en de verhalen van je opa. En als je je ogen openhoudt en goed luistert, heeft iedere plek een geschiedenis waar je misschien nog nooit van hebt gehoord. Fiona van den Bergh is iemand die de verborgen geschiedenis naar boven haalt.

Fotografie **Bob de Vries**

Onder de noemer Alternative Tour Groningen geeft Fiona rondleidingen door Groningen. Ze neemt mensen mee in de historie van de kraakscene, street art en het activisme van de stad. 'Ik verzamel leuke baantjes waar ik mijzelf in kwijt kan. Bij de Alternative Tour Groningen doe ik onderzoek naar de dingen die ik zelf belangrijk en interessant vind. Hoe meer je leert over geschiedenis, hoe interessanter het wordt. Als je meer te weten komt over een stad ga je zien hoe al die laagjes in elkaar passen. Alsof je een boek leest met hele goede worldbuilding.'

Meters maken voor onderzoek

Zelf heeft ze geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen gestudeerd en weet daardoor goed gebruik te maken van het archief van de stad voor haar onderzoeken. Naast meters aan documenten doorspitten, gaat ze geregeld op de fiets de stad door om zo meer te weten te komen: 'Ik fiets dan rond en praat met mensen. Als ik bijvoorbeeld bij de viskraam ben en ik zie oude foto's van het familiebedrijf hangen, dan raak ik zo aan de praat over de geschiedenis van de kraam.'

Niet zomaar een tour

Momenteel is Fiona bezig met het uitdenken van een nieuwe tour: 'Ik heb al wat ideeën voor een tour over de geschiedenis van omgang met seks, drugs en alcohol in Groningen. Daarin wil ik vertellen over waar sekswerkers vroeger terechtkonden voor hulp voordat er een prostitutiebeleid was, over de geheime kroeg die ooit boven in de Martinitoren heeft bestaan en hoe het beleid van de coffeeshops in elkaar zit.' Het zijn het soort tours waar je menig middelbaarscholier enthousiast voor kan maken en ze nog eens belangrijke sociale ontwikkelingen van een stad bijbrengt. 'Verder heb ik nog een tour over queer geschiedenis, over de homo-emancipatie van de stad zoals de acties die in de jaren '80 gevoerd werden en de eerste gaybar van Groningen.'

Dit jaar hoopt Fiona weer meer tours te gaan geven: 'Ik doe dit op donatiebasis, dus rijk word ik er niet van. Ik vind het vooral heel leuk om te doen! Met de tours leer ik mensen over de onderbelichte kant van de stad kennen en de mensen waar een stigma over heerst.'

DE RIEPE BUSINESSCLUB

De bedrijven in dit overzicht ondersteunen De Riepe. Wilt u als bedrijf ook bijdragen? Dat kan, neem gerust contact met ons op: 050-5791818 (09:00-13:00 uur).

Aksion

Als de zon, tekentherapie
Bike Centre Dik, Groningen
Dagblad van het Noorden, (NDC mediagroep)
De Huismeesters, Groningen
Digno BV, Haren
Doesburg autoverhuur, Groningen
Dunk
Forum Groningen
Gemeente Groningen SoZaWe
Groningen Seaports
Groninger Kredietbank
Kluzzenbedrijf Jan
Kompas Zuidlaren
Lotus uitvaart, Thesinge
Metaware BV, Groningen

Bewindvoering en inkomensbeheer

Tekentherapie, opleiding en begeleiding
Van ventiel tot helm
Nieuws uit Groningen/Drenthe
Woningcorporatie stad Groningen
Informatietechnologie
Van sjorband tot aanhangwagen
Deskundigheid in de geestelijke Gezondheidszorg
Boeken, films en events
WU is dichtbij
Havendienstverlening
Sociale hulpverlening
Veur putjederij in en omt hoes
Specialist in financiële zorgverlening
Uitvaartverzorging en -begeleiding
Cloudoplossingen managementsystemen

New Nexus, Tynaarlo

Noback Ingenieursbureau, Groningen
Noorderlink, Groningen
Noorderpoort, Groningen
Old Burger Weeshuis, Leeuwarden
't Oortje Sieraden, Groningen
Praktikos, Assen
Preventief Veiligheidsdiensten BV, Groningen
Rijkschool Gerald, Peize
Rottinghuis aanemingsbedrijf BV, Groningen
Schaap Strafrechtadvocaten, Groningen
Schilders de Vries, Groningen
Stichting Terwille, Groningen
Tandartsenpraktijk De Verbetering, Groningen
Willem Rietman Interieur Tynaarlo

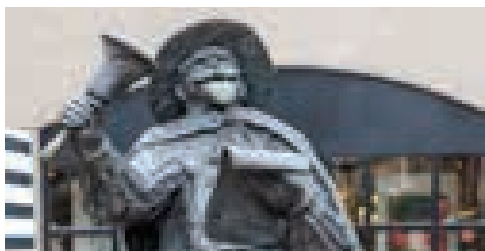
IT consultancy- en adviesbureau

Techn. natuurr. berekeningen en ontwerpen
Vacatures Noord Nederland
Beroepsonderwijs in Groningen/Drenthe
Ontwikkelen op sociaal, cultureel gebied
Oorbellspecialzaak
Trainingsbureau
Gastvrij beveiligen
Auto- en motorrij school
Allround bouwbedrijf in het Noorden
Strafrechtadvocaat
Sterk in duurzaam ondernemen
Vrij van verslaving
Gezond begint in de mond
Meubilair op maat

Volgende maand in De Riepe:

De stadsomroeper

“Boeren, Burgers, Buitenlui!” Op de Wheem in Meppel doen de stadsomroeper en zijn bel het winkelend publiek plots stilstaan. Met heldere, luide stem en in Middeleeuwse kleding vervolgt hij: “Uit het kindercircus is vanmiddag een gele leeuw ontsnapt. Er is een beloning uitgelooft voor eenieder die informatie kan geven over de verblijfplaats van de leeuw. Hoort, hoort. Zegt het voort!”

En verder:

- Inkomensbeheer, mag het een onsje meer zijn?
- Geen eendagsvlieg, Stichting Straatmensen

Deze zal verschijnen rond 1 juni 2023

Oplossing puzzel van pagina 23

Nu ook op social media

@de_riepe

@deriepe

Scan mij!

OPVANGINSTELLINGEN

GRONINGEN

GRONINGEN

Dagopvang
Leger des Heils
Kostersgang 28
9711 CX Groningen
tel. 050-312 21 22
Dagelijks van 12.00 – 17.00 uur

Open Hof
Spilsluizen 5
9712 NR Groningen
tel. 050-312 21 22
ma t/m vr. 10.00 – 12.00 uur
zo t/m vr. 19.30 – 21.00 uur
Zondagavondvriering om 18.45 uur

Twaalfde Huis
Eemskanaal Noordzijde 32a
9713 AB Groningen
tel. 050-579 78 45
Ma t/m vr. 9.30-16.30 uur

Bescherm Wonen (Vast&Verder)
Damsterdiep 267, 9713 EE Groningen

24-uurs opvang
Algemene opvang
Van Heemskerckstraat 75
9726 GH Groningen
tel. 050-599 14 20, www.wender.nl

Hoendiephuis voor jongeren
Noorderstationsstraat 88
9717 KR Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

Wonen Schoolstraat
Woonvoorziening (Beschermd wonen)
Schoolstraat 11
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl

LIMOR woonvoorziening Hiddemaheerd
Hiddemaheerd 112
9737 KX Groningen
tel. 0900-4857545
058-215 16 94, www.limor.nl

Nachtopvang
Schoolstraat 9
9712 JP Groningen
tel. 0591-648 261, www.wender.nl
dagelijks 21.00-10.00 uur
zon- en feestdagen van 21.00 tot 11.00 uur
Aanmelden en binnenkomen om te kijken
of er plek is kan vanaf 21.00 uur tot 23.00
uur. Ook kun je maandag t/m vrijdag tussen
10.00 uur en 11.00 uur aan de Schoolstraat 3
langskomen om je aan te melden.

APPINGEDAM
LIMOR woonvoorziening
Vangnetvoorziening Cornelis Albertsstraat
Cornelis Albertsstraat 7
9901 EJ Appingedam
tel. 0900-4857545
www.limor.nl

HOOGEZAND
Wonen Hoogezand
Mansholtstraat 1-a
9602 SB Hoogezand
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

VEELERVEEN
Reïntegratie-centrum
De Spetse Hoeve
Spetsebrugweg 4
9566 TK Veelerveen
tel. 0597- 541 341

VEENDAM
24 uurs opvang
LIMOR Woonvoorziening
Burgemeester Bosscherstraat 10
9641 NG Veendam
tel. 0598-615111
www.limor.nl

LEEK

Crisisopvang Leek
Oldebertweg 61
9351 PC Leek, tel. 0900-118 88 81
www.wender.nl

WINSCHOTEN
Dagbesteding Werkpro
Papierbaan 60
9672 BH Winschoten
tel. 059-743 3004

DRENTHE

ASSEN

Kommarin
Maatschappelijke Opvang voor
dak- en thuislozen Assen
Havenkade 16
9403 AH Assen
tel. 088-8393381

Openingstijden:
Dagopvang:
ma t/m vr 10:00-15:00 uur
Nachtopvang:
dagelijks 21:00-09:00 uur

Leger des Heils
Kortdurende opvang en beschermd wonen
Maria in Campislaan 257
9406 JG Assen

EMMEN

Dagopvang
Leger des Heils
Verlengde Spoorstraat 11
7811 GA Emmen
tel. 0591-658 233
Geopend ma t/m vr. 10.30-16.30 uur

Leger des Heils opvang Emmen
Weerdingerstraat 204
7822 BK Emmen
tel. 088-065 22 40

Leger des Heils
De Breehof - Beschermd wonen
Zijtak Westzijde 125
7833 BE Nieuw-Amsterdam

HOOGEVEEN

Dagopvang
Beukemaplein 14
7906 AK Hoozeveen
ma tm vr. 10.30-16.30 uur

FRIESLAND

DRACHTEN

Wonen Drachten
Stationsweg 118
9201 GS Drachten
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

LEEWARDEN

Dagopvang
Leger des Heils
De Tuinen 32
8911 KE Leeuwarden
tel. 0900-118 88 81
geopend 10.00-16.00 uur
(woensdag 12.00-16.00 uur)

DAC Leeuwarden
Zuidergrachtswal 15-16
8933 AD Leeuwarden
tel. 0591-648 261
geopend 10.00-16.00 uur
www.wender.nl

Algemene Opvang
Nieuweweg 3
8911 LK Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

d'Ambacht

Cornelis Trooststraat 48
8932 BR Leeuwarden
tel. 058-299 99 30
dambacht@werkpro.nl

Huis voor Jongeren
Huizumerlaan 101
8934 BE Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Zorgopvang

J.H. Knoopstraat 2
8933 GS Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Hoekstersingel
Hoekstersingel 51-53
8922 AM Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Wonen Bonifatiusplein
Bonifatiusplein 19
8911 JT Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Nachtopvang
Oostergoweg 1 (Wirdumerpoort)
8911 MA Leeuwarden
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

Aanloophuis Leeuwarden
Bagijnestraat 36
8911 DR Leeuwarden
tel. 058-212 72 37
www.aanloophuisleeuwarden.nl

**LIMOR Crisisopvang en
woonvoorziening de Kei**
De Kei 5
8918 AR Leeuwarden
tel. 0900-485 7545
www.limor.nl

ENGWIERUM

Leger des Heils
Beschermd Wonen
Fjellingsreed6
9132 EN Engwierum

BURGUM

Crisisopvang Burgum
Prinses Margrietstraat 63
9251 HB Burgum
tel. 0591-648 261
www.wender.nl

HEERENVEEN

Aanloophuis de Brege
Herenwal 2
8441 AZ Heerenveen
0513-625 926
www.aanloophuisoerdegere.nl

SNEEK

Sociaal Pension Sneek
Lemmerweg 53
8606 AA Sneek tel. 0591-648 261
www.wender.nl

De Herberg

Vier kamers voor dak- en thuislozen,
verblijf maximaal 2 maanden
Kloosterdwarstraat 3
8603 AG Sneek
Herbergtelefoon: 06-235 415 65

LIMOR Crisisopvang

Gonggrijpstraat
Gonggrijpstraat 9
8607 BD Sneek
tel. 0515-43 08 12
www.limor.nl

Honderd procent vertrouwen

Door Tim Drenth Fotografie Ilse Dekens

1 mei vorig jaar besloot Yourie Verweij (40) bewust dakloos te gaan leven en maakt vlogs voor De Riepe over zijn ervaringen. Hoe kijkt hij terug op het afgelopen jaar?

‘Ik ben zo blij dat ik het heb gedaan, dat ik het iedereen bijna zou adviseren. Je krijgt veel inzicht in je eigen functioneren. Bij mij is dat bijvoorbeeld het vragen om hulp geweest. Erkennen en eerlijk zijn naar jezelf wanneer je hulp nodig hebt en daar vervolgens dan ook om vragen.’

Zijn keuze leidde tot landelijke media-aandacht van OOG TV, RTV-Noord, NPO Radio 1 en het RTL Ontbijtnieuws. ‘Dat was geweldig, maar voelde ook dubbel. Uiteindelijk doet het me goed dat ik zie dat het mensen inspireert dat ik angsten niet uit de weg ga en er naar streef ze juist met een glimlach aan te kijken.’

Yourie begint te stralen zodra hem gevraagd wordt hoe het nu met hem gaat. ‘Waanzinnig! Omdat ik teringverliefd ben! Ze vindt het dapper wat ik doe, maar vraagt zich wel af hoe lang ik hier nog mee door moet gaan. Als het nodig is, kan ik prima nog een seizoen vanuit mijn auto leven, maar daar zit geen echte uitdaging meer voor me in. Zelf zie ik die nu meer in of ik mezelf kan blijven als er iemand in mijn buurt is. Maar wat het volgende is, weet ik nog niet precies. Ik heb honderd procent vertrouwen dat het juiste op mijn pad komt en ben heel enthousiast over wat dat dan zal zijn.’

Yourie wil sowieso blijven doorgaan met vloggen. Zijn avontuur is te volgen via de sociale media-kanalen van De Riepe en zijn eigen YouTube-kanaal.

www.youtube.com/@YourieVerwij

www.facebook.com/deRiepe/

https://www.instagram.com/de_riepe/